

Wiktoria Alksnin, MISJA MILCZENIA. Praca polskich sióstr Eucharystek w Libii w latach 1976-1994, Poznań, Misjonarze Oblaci Maryi Niepokalanej, 2004, s. 159.

Wydawcą tej książki są Misjonarze Oblaci Maryi Niepokalanej. Jej głównym redaktorem jest o. A. Kupka OMI, a redaktorem technicznym Aleksander Kaczmarek. Małgorzata Jarosz opracowała ją graficznie. Zdjęcia pochodzą z Archiwum Sióstr Eucharystek, a na okładce z KNA-Bild. Słowo od wydawcy napisał o. A. Kupka, redaktor naczelny znanego na polskim rynku i wydawanego w Poznaniu dwumiesięcznika *Misyjne Drogi*. Autorką rozdziału pierwszego jest Lilla Danilecka, a s. Wiktoria Alksnin SJE napisała wprowadzenie i rozdział drugi. W książce opublikowane są wybrane fragmenty z listów Sióstr Eucharystek z Libii, które były drukowane na łamach *Misyjnych Dróg*. Jest również informacja o Zgromadzeniu Sióstr Służebnic Jezusa w Eucharystii. Ich założycielem był w roku 1923 bł. Jerzy Matulewicz (1871-1927), ordynariusz archidiecezji wileńskiej. Stolica Apostolska wydała dekret erekcyjny tego zgromadzenia dnia 23 kwietnia 1924 roku.

Książka jest świadectwem misji ewangelizacyjnej Sióstr Eucharystek w Libii w latach 1976-1994. Libia jest krajem położonym w Afryce Północnej nad Morzem Śródziemnym. Graniczy z Egiptem, Sudanem, Czadem i Nigrem, Algierią i Tunezją. Stolicą Libii jest Trypolis. Językiem urzędowym jest arabski. Sahara i Pustynia Libijska zajmują 90% kraju. Klimat jest gorący, pustylny, a na północy śródziemnomorski. Mieszkańcy Libii wyznają w zdecydowanej większości islam. Początki chrześcijaństwa w tym kraju sięgają czasów starożytnych. Szymon z Cyreny

(por. Mt 27,32) pomagał nieść krzyż Panu Jezusowi, a pielgrzymi z Libii byli słuchaczami pierwszego wystąpienia św. Piotra po Zesłaniu Ducha Świętego (por. Dz 2,5-10). Wkrótce potem rozpoczął się rozwój chrześcijaństwa w północnej Afryce. W VI wieku Libia została podbita przez Arabów. W 642 roku muzułmanie zdobyli Trypolis. Chrześcijaństwo stopniowo było wypierane przez islam. W 1643 roku Stolica Apostolska powierzyła ewangelizację tych terenów włoskim kapucynom. Na prośbę Ojca Świętego Pawła VI skierowaną do kardynała Stefana Wyszyńskiego, o siostry do Libii, rozpoczął się czas przygotowania w Polsce. Dnia 23 kwietnia 1975 roku arcybiskup Bronisław Dąbrowski, Sekretarz Episkopatu Polski, poprosił w imieniu Prymasa siostry przełożone generalne zgromadzeń żeńskich na dniu skupienia w Częstochowie o utworzenie grupy polskich sióstr misjonek do posługi w Libii. Wówczas Matka Generalna Konstancja Bogorodz ze Zgromadzenia Sióstr Służebnic Jezusa w Eucharystii zgłosiła trzy siostry: Wiktorię Alksnin, Gertrudę Maliszewską i Jadwigę Solecką. Do udziału w posłudze misyjnej zgłosiły się również Siostry Benedyktynki Misjonarki, Misjonarki św. Rodziny, Siostry ze Zgromadzenia św. Michała Archanioła i Siostry Służebnice Serca Jezusowego.

Dnia 4 sierpnia 1975 roku Siostry rozpoczęły kurs pielęgniarstwa u sióstr szarytek w Warszawie oraz naukę języka angielskiego u m. Adeli Łączki, Urszulanki Unii Rzymskiej. Pogłębiały znajomość kultury Libii, a także duchowość Karola de Foucauld oraz ojców pustyni. Dnia 25 marca 1976 roku przybył do Polski Solayman Leghmary, dyrektor szpitala w Beidzie, przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia w Libii. Dnia 12 maja 1976 została zawarta umowa między władzami państwowymi i kościelnymi Polski a Mini-

sterstwem Zdrowia Libijskiej Republiki Arabskiej. Wkrótce Siostry otrzymały paszporty, a Libijskie Ministerstwo Zdrowia opłaciło bilety i utrzymanie w Rzymie i Libii. Dnia 23 lipca 1976 roku Siostry Eucharystki udały się samolotem z Warszawy do Rzymu. Poznały nie tylko Wieczne Miasto, lecz również Asyż, Monte Cassino i Pompeję. Wzięły udział w audjencji u Ojca Świętego Pawła VI. Było to 28 lipca 1976 roku w bazylice św. Piotra. Zgromadziły się grupy pielgrzymów z całego świata, a wśród nich 22 misjonarki z Polski udające się do Libii oraz kapelani: o. Bernard Duszyński SDB i o. Jan Wańczyk OFM oraz o. Giovanni Martinelli, włoski franciszkanin z Benghazi, przedstawiciel biskupa Guido Attilio Previtali z Trypolisu na prowincję Cyrenajki. Papież Paweł VI powiedział wówczas: „Serdeczne słowa pozdrowienia kierujemy do polskich sióstr zakonnych, należących do różnych zgromadzeń, które w tych dniach – i to jest wzruszające – wyjeżdżają do Libii, do kraju muzułmańskiego. Jadą świadczyć miłość, jadą dzielić losy narodu libijskiego. Trzeba podkreślić jeszcze, że są to pielęgniarki, a widzicie tutaj znalazła się spora grupa polskich zakonnic. Niektóre z nich wyjechały już wcześniej, a te wyjadą wkrótce, aby nieść przykład swego milczenia i w ten sposób głosić słowo Boże i obecność Chrystusa w dalekiej Libii. Niech Wam Bóg błogosławi. Zapewniamy was, że nasze błogosławieństwo będzie wam zawsze towarzyszyć”.

W dniach 11 i 18 sierpnia 1976 roku Siostry odleciały z Rzymu do Libii, do Beidy, gdzie zamieszkały, podjęły naukę języka arabskiego i pracę w szpitalu. Cieszyły się zaufaniem wśród chorych Libijczyków. Poznawały kraj, ludzi, kulturę. Przeżywały wydarzenia Kościoła powszechnego słuchając Radia Watykańskiego. Cieszyły się wyborem Ojca Świętego

Jana Pawła II i jego działalnością następcy św. Piotra. Radowały się beatyfikacją Ojca Założyciela 29 czerwca 1987 roku w Rzymie. Pielęgnowały żywą więź z Siostrami i Polakami w Libii i ze zgromadzeniem w Polsce. W ciągu 18 lat pracy sióstr ze Zgromadzenia Sióstr Jezusa Eucharystycznego w szpitalu w Beidzie pracowały: s. Wiktoria Alksin (23.07.1976-4.06.1987), s. Gertruda Maliszewska (23.06.1976-19.08.1990), s. Jadwiga Sołlecka (23.07.1976-21.06.1978), s. Lucyna Sołoducha (27.09.1978-20.07.1994), s. Kazimiera Marczak (10.06.1982-6.02.1991), s. Julia Dudowska (7.02.1988-20.07.1994), s. Grażyna Kacperska (7.02.1988-20.07.1994). Czas ich działalności misyjnej był głównie czasem misji milczenia i miłości.

Obecnie Zgromadzenie Sióstr Służebnic Jezusa w Eucharystii prowadzi działalność w Polsce, na Litwie, w Rosji, na Białorusi, na Łotwie, w Gruzji oraz w Kazachstanie. Zachodzi pilna potrzeba takich opracowań i publikacji, a wydawcy Misjonarzom Oblatom Maryi Niepokalanej wyrażamy staropolskie „Bóg zapłać”.

AMBROŻY ANDRZEJAK

Kinga Kozdrój, PODAROWAĆ DZIECIOM MIŁOŚĆ DZIECI. Abc animacji misyjnej dzieci, Warszawa, Missio-Polonia 2004, s. 116.

Biblioteka Animacji Misyjnej (BAM) rozpoczyna nową serię książek wydawnictwa Papieskich Dzieł Misyjnych *Missio-Polonia* w Warszawie. Ks. Jan Piotrowski, dyrektor krajowy Papieskich Dzieł Misyjnych, we wstępie napisał m.in.: „Niniejsza publikacja s. Kingi Kozdrój SNMP zatytułowana *Podarować dzieciom miłość dzie-*